

Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2015 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2015. – 297 с., С. 216–218.

Коляда Н. М. (*Умань, Україна*)

**ПІДГОТОВКА ОРГАНІЗАТОРІВ ДИТЯЧОГО РУХУ
ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ**

У тезах здійснено аналіз однієї з актуальних проблем соціально-педагогічної теорії і практики – підготовки педагогів-організаторів дитячого руху. Автор висвітлює сутність дитячого руху як сфери професійної діяльності педагога-організатора та акцентує на важливості виявлення оптимального виховного потенціалу дитячих громадських об'єднань, організацій та усвідомлення з сучасних позицій багатого вітчизняного історико-педагогічного досвіду.

Koliada N.M. (*Uman, Ukraine*)

**TRAINING ORGANIZERS OF CHILDREN'S MOVEMENT AS AN ACTUAL
PROBLEM OF SOCIO-PEDAGOGICAL THEORY AND PRACTICE**

The article analyzes one of the topical issues of socio-pedagogical theory and practice – training teachers-organizers of children's movement. The author highlights the essence of children's movement as a sphere of professional activity of teacher-organizer and emphasizes the importance of identifying the optimal educational potential of children's public associations, organizations and awareness of the current position of the rich national historical and pedagogical experience.

Одним із основних завдань соціокінезики дитинства, як науки про дитячий рух, є вивчення теоретико-практичних аспектів підготовки фахівців, зокрема соціальних педагогів, до роботи з дитячими організаціями [2, С. 72].

Актуальність проблеми підготовки організаторів, керівників, лідерів дитячих організацій та об'єднань посилюється у контексті розвитку дитячого

руху як активного суб'єкта соціальної політики держави, своєрідного соціально-педагогічного феномена, складової частини соціального руху, що представляє сумісні дії дітей та дорослих, які об'єдналися з метою накопичення соціального досвіду, формування ціннісних орієнтацій та самореалізації; унікального соціально-педагогічного фактора, що активно стимулює дитяче самоствердження, самовизначення і, накінець, соціалізацію [1, С. 64].

Це підтверджує важливість і практичну необхідність підготовки кадрів для дитячих організацій та об'єднань, актуальність роботи з громадськими дитячими та молодіжними організаціями як напряму професійної діяльності соціального педагога. Так, у освітньо-професійній програмі та освітньо-кваліфікаційній характеристиці соціального педагога закладено ідею виконання фахівцем функцій організатора дитячих та молодіжних організацій і об'єднань. Зокрема, стандартом вищої освіти з напряму підготовки 6.010106 «Соціальна педагогіка» передбачено викладання навчальної дисципліни, як «Теорія та методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України».

Педагог-організатор дитячого руху – це педагог-вихователь, професіонал в галузі дитячого руху, учасник та організатор життєдіяльності дитячого колективу. Причому, на її думку, на сьогодні – це не професія і не спеціальність, це функція педагога-вихователя, для реалізації якої потрібні відповідні знання, уміння, навички, тобто спеціальна підготовка [3, С. 24].

Аналіз сучасної практики виявив, по-перше, проблеми професійної некомпетентності дорослих (соціальних педагогів, організаторів) у питаннях взаємодії з дитячими об'єднаннями, а також відсутність кадрів, які здатні підтримати дитячу соціально та особистісно значущу ініціативу й самодіяльність. Одна із причин – новизна ситуації, що склалася в дитячому рухові: демонополізований, варіативний за цілями, цінностями, спрямованістю діяльності, різноманітний за формами, він має поки що незначний соціальний і виховний вплив та потребує підготовки відповідних висококваліфікованих спеціалістів – організаторів дитячого руху [3, С. 4].

У цьому контексті виживим є виявлення оптимального виховного потенціалу дитячих громадських об'єднань та усвідомлення з сучасних позицій багатого вітчизняного історико-педагогічного досвіду. Дослідники виділяють такі етапи розвитку системи підготовки педагогів-організаторів дитячого руху: 10-20-ті роки ХХ ст. (передумови створення даної системи, перший досвід підготовки добровольців скаутських загонів); 20-ті роки ХХ ст. (розробка та запровадження форм підготовки керівників піонерської організації); 30-80-ті роки ХХ ст. (позитивні традиції у підготовці організаторів дитячого громадського об'єднання у вузах, училищах, профільних класах загальноосвітньої школи, на базі спеціально створених позашкільних закладів (Будинків та Палаців піонерів, Всесоюзних таборів) і т.д.); 90-ті роки ХХ ст. – початок ХХІ ст. (сучасний етап розвитку теорії і практики дитячого руху) [3].

Упродовж майже вікової історії дитячого руху склалася унікальна суспільно-державна система підготовки педагога-організатора дитячого об'єднання як частина інноваційного блоку загальної системи педагогічної освіти, яка, по-перше, збагатила її зміст як важливий соціальний та культурологічний фактор прогресивного розвитку суспільства; по-друге – дала педагогіці покоління науковців, які передали естафету сучасним дослідникам дитячого руху. Подальшого вивчення потребує обґрунтування дитячого руху як сфери професійної діяльності педагога-організатора, професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до взаємодії з дитячими організаціями та об'єднаннями, готовності студентів до співпраці з дитячими громадськими структурами і т.п.

ЛІТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Детское движение. Словарь справочник / Ред.-сост. Т. В. Трухачёва. – Москва-Минск : Ассоциация исследователей детского движения, 1998. – 183 с.
2. Коляда Н. М. Соціокінетика дитинства: наука про дитячий рух / Н. М. Коляда // Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки. Вип. 166. – Черкаси: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2009. – С. 72–76.

3. Руденко И. В. Подготовка организаторов детского движения в России (историко-педагогический анализ) : монография / И. В. Руденко ; под ред. Л. В. Алиевой. – М. : Пед. общество России, 2008. – 232 с.